

Kursplan för teckenspråks- och dövblindtolkutbildning, 1 – 4 år

Termin 1

Teckenspråks- och dövblindtolkutbildningen är en fyraårig, eftergymnasial utbildning med flexibel in- och utgång, beroende på vilka förkunskaper och yrkeserfarenheter kursdeltagarna har. Utbildningen anordnas i samarbete med Myndigheten för yrkeshögskolan (MYH).

Terminens syfte

Terminen syftar till att ge kursdeltagarna grundläggande teoretiska och praktiska kunskaper om och i svenska teckenspråket

Terminens mål

Deltagarna skall

- få grundläggande teoretiska kunskaper om teckenspråkets uppbyggnad, handalfabete, teckentranskription och grammatiska processer
- förstå enklare teckenspråkstexter, enklare konversation om vardagliga händelser, samt kunna redogöra för sin egen bakgrund och fritidsintressen
- kunna återge enklare okända teckenspråkstexter
- själv kunna producera teckenspråk i enklare konversation och små anföranden som rör vardagliga händelser, egen bakgrund, familjesituation och fritidsintresse
- ha tydlig artikulation och behärska enkla turtagningsregler

Förkunskaper

Grundläggande behörighet för högskolestudier. Vidare krävs fullgod syn, hörsel och motorik samt bedömd lämplig och lätt avläsbar.

Förkunskaper i teckenspråk är meriterande, men inte ett krav för den som söker till år 1, termin 1.

Terminens innehåll

Terminen omfattar totalt 17 veckor. Följande ämnen ingår i termin 1:

Teckenspråk inklusive drama och samhällskunskap 24 vt

Svenska 4 vt

Realia/tolkämne 2 vt

Totalt 30 vt

Undervisning och bedömning

Undervisningen läggs upp i samråd med kursdeltagarna och kan innehålla föreläsningar, seminarier, övningar, projektarbeten och studiebesök. Terminen innehåller obligatoriska moment som deltagarna skall kunna och behärska för att gå vidare till den följande terminen.

Litteratur

B. Bergman; Fot X - Teckentranskription med fokus på handformerna

B. Bergman; Satsstruktur i svenska teckenspråket, kompendium i teckenspråksgrammatik

B. Bergman; Introduktion till satstyper, kompendium i teckenspråksgrammatik

Lars-Åke Wikström; Svenska handalfabetet och bokstaverade tecken supplement till videogram

Johanna Lindh 2002; Delar av C-uppsats, Siffertecken

Anteckningar och artiklar

Lotta Eliassons: minnesanteckningar om ordklasser (föreläsninganteckningar)

Turtagning i svenska teckenspråket

Kompletterande artiklar och stenciler tillhandahålls av skolan

Kursplan för teckenspråks- och dövblindtolkutbildning, 1 – 4 år

Termin 2

Teckenspråks- och dövblindtolkutbildningen är en fyraårig, eftergymnasial utbildning med flexibel in- och utgång, beroende på vilka förkunskaper och yrkeserfarenheter kursdeltagarna har. Utbildningen anordnas i samarbete med Myndigheten för Yrkeshögskolan (MYH).

Terminens syfte

Att ge kursdeltagarna utökade teoretiska och praktiska kunskaper i och om svenska teckenspråket.

Terminens mål

Deltagarna skall

- få fördjupade teoretiska kunskaper om svenska teckenspråkets uppbyggnad och struktur samt grammatiska processer
- utöka sitt teckenförråd samt tillägna sig utökad användning av sifferområdet
- kunna förstå medelsvåra texter på teckenspråk
- själv kunna producera medelsvåra texter
- få en fördjupning i svenska teckenspråkets satsstruktur
- kunna förstå och själv utföra referensmarkering i enklare texter
- förstå form och storleksbeskrivning kopplad till de olika ämnesområdena i teckenspråket
- förstå flertal i svenskt teckenspråk
- arbeta med morfologiska processer samt med narrativa och deskriptiva texter
- få en kort grundläggande introduktion till polysyntetiska tecken

Förkunskaper

Kursdeltagarna skall ha tillägnat sig den första terminens undervisning med godkänt resultat. Detta innebär att deltagarna, både i teori och praktik kan visa prov på kunskap, förståelse och kommunikation med hänsyn till de moment och ämnen som belysts.

Terminens innehåll

Terminen omfattar totalt 20 veckor. Följande ämnen ingår i termin 2:

Teckenspråk inklusive drama och samhällskunskap 24 vt

Svenska 4 vt

Realia/tolkämne 2 vt

Totalt 30 vt

Undervisning och bedömning

Undervisningen läggs upp i samråd med kursdeltagarna och kan innehålla föreläsningar, seminarier, övningar, projektarbeten och studiebesök. Terminen innehåller obligatoriska moment som deltagarna skall behärska för att gå vidare till den följande terminen.

Litteratur

Bergman B., Kompendium i teckenspråksgrammatik

Anteckningar och artiklar

Hermansson M., 2000: D-uppsats - Uttryck för flertal i svenskt teckenspråk

Lindh, Johanna, 2002; C-uppsats - Siffertecken

Kompletterande artiklar och stenciler tillhandahålls av skolan

Kursplan för teckenspråks- och dövblindtolkutbildning, 1 – 4 år

Termin 3-4

Teckenspråks- och dövblindtolkutbildningen är en fyraårig, eftergymnasial utbildning med flexibel in- och utgång, beroende på vilka förkunskaper och yrkeserfarenheter kursdeltagarna har. Utbildningen anordnas i samarbete med Myndigheten för Yrkeshögskolan (MYH).

Terminernas syfte

Eleven ska ytterligare fördjupa sina teoretiska och praktiska kunskaper i teckenspråk samt börja jämföra svenska och teckenspråk.

Terminernas mål

Deltagarna skall

- utveckla sitt teckenförråd för att kunna konversera och framföra egenproducerade teckenspråkiga texter med större språklig variation och grammatisk korrekthet
- kunna återge svåra, okända teckenspråkliga texter
- förstå svårare teckenspråkliga texter
- framföra narrativa och deskriptiva texter
- behärska de vanligaste satstyperna i det svenska teckenspråket
- behärska användningen av polysyntetiska tecken
- påbörja analys av teckenspråkstexter
- aktivt delta i tvåparts och flerpartssamtal på teckenspråk
- i grova drag kunna översätta svenska texter till teckenspråk

Förkunskaper

Kursdeltagarna skall ha tillägnat sig den andra terminens undervisning med godkänt resultat. Detta innebär att deltagarna, både i teori och praktik kan visa prov på kunskap, förståelse och kommunikation med hänsyn till de moment och ämnen som belysts.

Terminernas innehåll

Termin 3 omfattar totalt 17 veckor och termin 4 omfattar totalt 20 veckor.

Följande ämnen ingår i termin 3-4

Teckenspråk inklusive drama 20 vt

Svenska 6 vt

Realia/tolkämne 2 vt

Samhällskunskap 2 vt

Totalt 30 vt

Undervisning och bedömning

Undervisningen läggs upp i samråd med kursdeltagarna och kan innehålla föreläsningar, seminarier, övningar, projektarbeten och studiebesök. Terminen innehåller obligatoriska moment som deltagarna ska kunna och behärska för att gå vidare till den följande terminen.

I samband med studiebesök genomförs uppföljningssamtal.

Vidare görs en djupare bedömning av kursdeltagarnas språkkunskaper inför övergången till yrkesdelen av utbildningen.

Litteratur

Under terminerna används valda delar av framför allt följande litteratur och undervisningsmateriel:

Ahlgren I., Narrativa texter

Bergman B., Kompendium i teckenspråksgrammatik

Bergman B., Manuell och icke-manuell negation i svenska teckenspråket

Dahl Ö., Grammatik

Wallin L., Polysyntetiska tecken

Anteckningar och artiklar

Wickman P., satsbindning

Kompletterande artiklar och stenciler tillhandahålls av skolan

Kursplan för teckenspråks- och dövblindtolkutbildning, 1 – 4 år

Termin 5-8

Teckenspråks- och dövblindtolkutbildningen är en fyraårig, eftergymnasial utbildning med flexibel in- och utgång, beroende på vilka förkunskaper och yrkeserfarenheter kursdeltagarna har. Utbildningen anordnas i samarbete med Myndigheten för Yrkehögskolan (MYH).

Delkursens syfte

Kursdeltagarna skall efter fullföljd utbildning ha goda kunskaper om och färdigheter i tolkning mellan teckenspråk och svenska samt ledsagning och tolkning i de vanligast förekommande tolkmetoderna för personer med dövblindhet såsom visuellt och taktilt teckenspråk, tydligt tal samt centraltolkning.

Delkursens mål

Deltagarna ska efter fullföljd utbildning ha tillägnat sig

- förmåga att tolka konsekutivt och simultant mellan teckenspråk och svenska till barndomsdöva, barndomshörselskadade och personer med dövblindhet.
- grundläggande förmåga att tolka via bildtelefoni

Utöver detta krävs god förmåga att:

- på ett etiskt och tolktekniskt korrekt sätt tolka till de olika målgrupperna i olika situationer samt att anpassa sin tolkning till de krav tolksituationen ställer
- ledsaga, syntolka samt läsa och skriva enklare meddelande på punktskrift

Praktik

Under termin 5-8 ingår minst 10 veckors praktik på tolkcentral eller motsvarande arbetsplats för tolkar inom den privata sektorn.

Förkunskaper

Kursdeltagarna skall ha tillägnat sig undervisningen i hela teckenspråksdelen, termin 1-4 av utbildningen eller vara godkänd i lokalt antagningsförfarande.

Detta innebär att deltagarna, både i teori och praktik kan visa prov på kunskap, förståelse och kommunikation med hänsyn till de moment och ämnen som belysts i termin 1-4.

Delkursens innehåll - Termin 5

Terminen omfattar totalt 17 veckor. Följande ämnen ingår i termin 5.

Tolkämne 14 vt

Teckenspråk 8 vt

Svenska 4 vt

Drama 2 vt

Psykologi/Samhällskunskap 2 vt

Totalt 30 vt

Termin 6

Terminen omfattar totalt 20 veckor. Följande ämnen ingår i termin 6.

Tolkämne 14 vt

Teckenspråk 8 vt

Svenska 4 vt

Drama 2 vt

Psykologi/Samhällskunskap 2 vt

Totalt 30 vt

Under termin 5-6 genomförs auskultationspraktik.

Termin 7

Terminen omfattar totalt 17 veckor. Följande ämnen ingår i termin 7.

Tolkämne 16 vt

Teckenspråk 6 vt

Svenska 6 vt

Psykologi/Samhällskunskap 2 vt

Totalt 30

Under terminen genomförs prova-på-praktik

Termin 8

Terminen omfattar totalt 21 veckor. Följande ämnen ingår i termin 8.

Tolkämne 16 vt

Teckenspråk 6 vt

Svenska 6 vt

Psykologi/Samhällskunskap 2 vt

Totalt 30 vt

Under terminen genomförs slutpraktik

Tolkämne

Syfte

Att ge verktygen för att kunna analysera och klara av skilda tolksituationer med utgångspunkt från de tolkmetoder och tolkteorier deltagarna fått kunskap om.

Mål

Att ge kursdeltagarna kunskap om olika tolkmetoder, tolktekniker och tolkteorier så de kan fungera som teckenspråkstolkare och dövblindtolkar i skilda sammanhang inom ramen för s.k. vardagstolkning.

Teckenspråk

Syfte

Att ge ökad kunskap och medvetenhet om det svenska teckenspråket, så att deltagarna kan analysera det teckenspråk som produceras i tolkning.

Mål

Ge ökad kunskap om svenska teckenspråket så deltagarna lätt och ledigt kan uttrycka sig på adekvat stilnivå.

Svenska

Syfte

Att ge kursdeltagarna ökad medvetenhet och kunskap i svenska för att kunna analysera den svenska som produceras i tolkning.

Mål

Att ge ökad kunskap och färdighet i svenska språket så deltagarna lätt och ledigt kan uttrycka sig muntligt och skriftligt på adekvat stilnivå.

Drama

Syfte

Att kursdeltagarna genom övningar får öva samspel och samarbete samt får kunskap om hur man uppträder inför större grupper.

Mål

Att kursdeltagarna får kunskap om hur en grupp fungerar med inriktning på samspel och samarbete.

Realia (ingår i tolkämnet)

Syfte

Att ge kursdeltagarna kunskap om samt belysa

-tolkhistoria

-tolkcentralernas historia

-organisationernas historia och dess betydelse

-dövkultur

-situationen i svenska samhället för döva, hörselskadade och personer med dövblindhet

Mål

Att ge deltagarna kunskap och insikt om situationen i samhället för döva, hörselskadade och personer med dövblindhet, samt att ge kunskap och insikt om tolkverksamhetens historia och framväxt samt förståelse för tolkens situation.

Samhällskunskap

Syfte

Att ge god kunskap om det svenska samhället för att deltagarna i sitt kommande yrkesutövande ska ha en bred faktakunskap att utgå ifrån.

Ge verktygen för att tillägna sig god allmänbildning.

Mål

Att ge deltagarna ökad kunskap om det svenska samhällets uppbyggnad och struktur.

Psykologi/Socialpsykologi

Syfte

Att ge kursdeltagarna insikt om sig själv och andra, förstå samspelet mellan människor samt att få en medvetenhet om de psykologiska krav som finns i yrkesutövandet.

Mål

Ge kursdeltagarna grundläggande kunskap i de psykologiska teorierna samt i krisbearbetning.

Undervisning och bedömning

Undervisningen läggs upp i samråd med deltagarna och kan innehålla föreläsningar, seminarier, övningar, projektarbeten och studiebesök. Varje termin innehåller obligatoriska moment som deltagarna skall behärska för att gå vidare till den efterföljande terminen.

Litteratur

Kompletterande artiklar och stenciler tillhandahålls av skolan.

Realia termin 1-4

Syfte

-ge kursdeltagarna kunskap om döva, personer med dövblindhet, vuxendöva och hörselskadades situation och historia i det svenska samhället och i ett internationellt perspektiv

-ge grundläggande kunskaper om tolkning till döva, hörselskadade och personer med dövblindhet samt för dem de vanligaste förekommande tolkmetoderna

-ge kännedom om de vanligaste tolkmetoderna för vuxendöva.

Mål

Kursdeltagarna skall ha god kännedom om

-organisationer för döva, hörselskadade, vuxendöva och personer med dövblindhet i Sverige och andra länder

-dövas historia och kultur

-dövskolans historia och organisation

-orsaker till hörselskador, dövhet och dövblindhet

Litteratur

Aktuell facklitteratur inom området

Skönlitteratur om och av döva

Diverse artiklar och utdrag ur organisationernas handlingsplaner

Kompletterande artiklar och stenciler tillhandahålls av skolan